

Bilag 9: Køb af pladser i andre kommuner

Børne- og Ungdomsudvalget har besluttet, at Børne- og Ungdomsforvaltningen skal undersøge muligheder for at finde pladser i omegnskommunerne herunder erhverve enkelte børnehavepladser i allerede etablerede og delvist fyldte grupper i andre kommuner.

I forbindelse med køb af pladser i andre kommuner, skal følgende nævnes:

1. Der eksisterer allerede en "frit-valg-ordning" med mulighed for at indmelde børn i andre kommuner for så vidt, at kommunen har en åben venteliste for udenkommunale børn og den ønskede institution har ledig plads.
2. Forvaltningen arbejder pt. på erhvervelse af flere udflytterinstitutioner med tilknyttet opsamlingssted i Københavns Kommune.
3. Forvaltningen kan ikke anbefale en model, hvor der tilbydes enkelte pladser (mindre end 1 gruppe/22 børn) i omegnskommuner med tilknyttet opsamling i Københavns Kommune.
4. Forvaltningen anbefaler en "køb på hylden"-model, hvor Københavns Kommunes råder over en række pladser i omegnskommunerne, der kan tilbydes interesserede forældre.
5. Forvaltningen anbefaler, at det nuværende politisk fastsatte serviceniveau, hvor forældre kan sige nej til et tilbud om plads i en udflytterbørnehave uden, at barnet udmeldes af vuggestuen, ophæves. Forvaltningen tager dog her forbehold for Velfærdsministeriets svar på en henvendelse herom
6. Forvaltningen anbefaler, at det nuværende politisk fastsatte serviceniveau, hvor forældre kan sige nej til en børnehaveplads mere end 4 kilometre fra familiens hjem uden at barnet udmeldes af vuggestue eller dagpleje, ophæves.

Baggrund

Det er tidligere fravalgt at arbejde med en model, hvor forældre tilbydes enkelte pladser i omegnskommuner med opsamling i Københavns Kommune af følgende årsag:

Forældrene har allerede i dag via det frie valg mulighed for at få en plads i en anden kommune, hvor de f.eks. arbejder, hvis denne kommune har ledige pladser. Forvaltningen vurderer, at der ikke kan skabes et fornuftigt pædagogisk tilbud for børn og forældre, hvis man skal have et opsamlingssted i København, hvor flere børn køres rundt til forskellige institutioner med forskellige pædagoger og andre børn, samt at forældrene skal deltage i forældremøder og evt. bestyrelsesarbejde i en anden kommune med andre regler og med andre referenceforhold for institutionerne. Der arbejdes ud fra en ambition om at fastholde forankringen for forældre og børn i København.

(kilde: Notat om medlemsforslag om køb af pladser i andre kommuner)

Det vurderes fortsat, at en konstruktion med en fælles opsamling og en busordning ikke kan gennemføres, hvis der er tale om mindre end 1 børnegruppe (22 børn). Forvaltningen foreslår på denne baggrund, at der arbejdes med en anden model.

Løsning

Forvaltningen kontakter en række omegnskommuner med lukket venteliste, og spørger om

muligheden for, at Københavns Kommune køber et specifikt antal pladser i en specifik institution. Disse pladser kan tilbydes til forældre som en ”frit valg-mulighed”. Ordningen bliver uden opsamlingssted i Københavns Kommune, dvs. at forældrene selv skal aflevere deres barn i institutionen. Denne model kræver, at Børne- og Ungdomsforvaltningen køber et vist antal pladser, uanset om det er muligt at besætte pladserne. Københavns Kommune kan altså komme til at betale den udenkommunale institution for ubelagte pladser. Kun i det tilfælde, hvor pladsen besættes, vil der kunne opkræves forældrebetaling, og pladserne vil afhjælpe pladssituationen.

Årsagen til, at ordningen er afhængig af forældrenes frivillighed er, at udenkommunale pladser, der ikke drives som en samlet institution med base i København (fx via opsamlingssted), i mange situationer ikke indgår som et tilbud i den kommunale forsyningsforpligtelse, jf. Dagtilbudslovens afstandskriterium, i forhold til kommunens mulighed for at tilbyde plads i en anden kommune som en del af forsyningsforpligtelsen.

Forsyningsforpligtelsen kan opfyldes ved hjælp af tilbud i opholdskommunen eller i en anden kommune, hvori opholdskommunen råder over pladser, under hensyntagen til afstanden mellem dagtilbuddet og den konkrete families hjem, arbejde m.v.
(kilde: Vejledningen til Dagtilbudsloven)

Det betyder, at Københavns Kommune godt kan tilbyde en plads i en af nabokommunerne som garantiplads, hvis den ligger indenfor rimelig afstand fra ”den konkrete families hjem, arbejde m.v.”. Ulempen er, at de kommuner, der pt. har ledige pladser, fx Lyngby-Taarbæk og Ballerup, ikke opfylder det lovmæssige afstandskriterium. Modellen vil dermed ikke have effekt på presset på pasningsgarantien. Medmindre forældrene selv vælger en sådan plads med den konsekvens, at de mister deres opskrivning på ventelister til københavnske institutioner.

Ventelister

Nabokommunernes lukkede ventelister for udenkommunale børn betyder, at københavnske børn, hvor forældre ønsker en institutionsplads i en anden kommune, ikke kan optages i kommunernes daginstitutioner. Hvis Københavns Kommune indgår aftaler med disse omegnskommuner, om køb af pladser i henhold til ovenfornævnte model, vil der formentlig være en gruppe forældre, der ønsker at benytte sig af tilbuddet. Det drejer sig fx om forældre, der arbejder i en omegnskommune eller forældre, der bor i nærheden af den anden kommune og alternativt tilbydes plads i den anden ende af Københavns Kommune. Forslaget kræver, at disse kommuner – trods lukkede venteliste – vil ”sælge” pladser.

Vuggestuepladser

Køb af institutionspladser i andre kommuner vil ikke umiddelbart have direkte effekt på det aktuelle pres på vuggestuepladser, da det ikke er muligt at have vuggestuebørn i udflytterinstitutioner. Den afledte effekt, der kommer af, at børn kan få plads i børnehaven hurtigere, vil formentlig heller ikke kunne afhjælpe det akutte behov for vuggestuepladser, pga. blandt andet de udenkommunale forhandlinger, der skal falde på plads, før pladserne kan købes og tilbydes forældrene. Ordningen vil dog over tid kunne skabe et bedre flow på 0-5 års området.

Serviceniveau

4 kilometer-reglen:

Som en del af de gældende anvisningsregler, kan forældre takke nej til en børnehaveplads, der ligger mere end 4 kilometre fra hjemmet uden konsekvenser. Barnet fortsætter i vuggestue eller dagpleje,

indtil det er muligt at tilbyde en børnehaveplads max. 4 kilometre fra familiens hjem.

Ved ophævelsen af serviceniveauet, vil barnet blive udmeldt af vuggestue eller dagplejen, når familien tilbydes en børnehaveplads inden for Københavns Kommunes grænser. Konsekvensen af ophævelsen af serviceniveauet vil være en markant serviceforringelse for forældrene, der må formodes at medføre forældreklager.

Udflytterbørnehave:

Som en del af gældende anvisningsregler har forældre i dag mulighed for at sige nej tak til en udflytterbørnehave uden konsekvenser. Baggrunden for indførelsen af serviceniveauet er de uflexible bringe- og hentemuligheder i udflytterbørnehaver. Serviceniveauet betyder imidlertid, at kommunen ikke har mulighed for at udmelde barnet af vuggestuen ved tilbud om en udflytterbørnehaveplads.

Ved ophævelse af det nuværende serviceniveau, vil en plads i en udflytterbørnehave blive tilbudt på lige fod med alle andre børnehavepladser med den konsekvens, at barnet ved tilbud om en børnehaveplads, udmeldes af vuggestuen og en plads gøres ledig. Konsekvensen for forældrene vil være en markant serviceforringelse, der vil afføde forældreklager. Forvaltningen har skrevet til Velfærdsministeriet for at få en endelig afklaring af lovligheden af at fratage forældre retten til at sige nej til en udflytterplads uden konsekvenser.

Økonomi

Der vil ikke være omkostninger forbundet med buskørsel, opsamlingssted mv. Kun i det tilfælde, hvor pladsen besættes, vil der kunne opkræves forældrebetaling og pladsen kan erstattes af andre pladser. Det vil sige, at kommunen skal betale institutioner for ubelagte pladser.

Videre proces

Hvis udvalget godkender modellen, tager forvaltningen kontakt til omegnskommuner og undersøger muligheden for at købe pladser. Der er pt. kontakt med 1 kommune, som overvejer dette forslag. Der har også været kontakt med en anden kommune, der har sagt nej tak til forslaget.

Bilag

Bilag 1: Udflytter-modeller

Bilag 2: Oversigt over omegnskommunernes venteliste samt Københavns projekter med disse.

Bilag 1

Model	Kendetegn	Københavns politiske serviceniveau d.d.	Ulemper	Fordele	Anbefaling
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Udflytterinstitution med opsamling i København. • Minimum 1 gruppe. • Drevet af Københavns Kommune. • Akutplanen, 16/9 ØU. 	Pladserne indgår i kommunens forsyningsforpligtelse, men forældre har lov til at sige nej tak til en plads.	Hvis forældres mulighed for at sige nej ophæves, vil der være tale om en markant reduktion af serviceniveauet.	Indgår i kommunens forsyningsforpligtelse. Hvis det politiske serviceniveau ophæves, vil pladserne effektivt afhjælpe i forhold til kommunens pasningsgaranti. Kan derved afhjælpe pasningssituationen over for nogle forældre	Forvaltningen anbefaler, at udvalget ophæver det politiske serviceniveau. Hvis forældre siger nej tak bliver de udmeldt af deres vuggestueplads.
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Udflytterpladser med opsamling i København. • Kommunen køber enkelte pladser i en anden kommune. • Under 1 gruppe. • Drevet af andre. 	Eksisterer ikke pt.	En meget dyr model. Pladsprisen vil være væsentlig højere end i model 1. Kræver etablering af opsamlingssteder med tilknyttet anlægsudgift.	Indgår i kommunens forsyningsforpligtelse. Hvis det politiske serviceniveau ophæves, vil pladserne effektivt afhjælpe i forhold til kommunens pasningsgaranti.	Forvaltningen kan ikke anbefale denne model. Det er for dyrt og langsomt at etablere opsamlingsplads, og risiko for at køre med halvtom bus etc.
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Udflytterpladser uden opsamling i København. • Kommunen køber enkelte pladser i en anden kommune. • Under 1 gruppe. • Drevet af andre. • Kræver ikke, at kommunerne har åbne ventelister for udenkommunale børn. 	Eksisterer ikke pt.	Mange af tilbuddene er ikke omfattet af kommunens forsyningsforpligtelse, jf. afstandskriteriet* i vejledningen til Dagtilbudsloven. Hvis forældre ikke er interesserede i pladserne, er det en meget dyr model, der ikke afhjælper pladsbehovet.	Forældre, der ønsker plads et sted, hvor ventelisten er lukket for udenkommunale børn, kan måske komme ind her. Kan derved afhjælpe pasningssituationen over for nogle forældre.	En "køb på hylden – model", hvor Københavns kommune råder over en række pladser, der kan tilbydes til interesserede forældre. Der vil ikke være en garanti for at pladserne afsættes. Det anbefales, at ordningen etableres.

Børne- og Ungdomsforvaltningen

4.	<ul style="list-style-type: none"> Frit valg. Forældre har ret til at vælge et dagtilbud til deres barn i en anden kommune end deres egen. Kommuner har dog mulighed for at lukke ventelister for børn fra andre kommuner, blandt andet hvis pasningsgarantien er truet. 	Eksisterer allerede som et nationalt lovkrav.	<p>Hvis en kommune har lukket venteliste for udenkommunale børn, kan det betyde, at forældre ikke kan få passet barn i en anden kommune.</p> <p>I København er det en ulempe, når en række børn fra andre kommuner skal have plads i kommunen (virksomhedsinstitutioner).</p>	<p>Forældre kan fx vælge at få passet deres barn tæt på deres arbejdsplads.</p> <p>Afhjælper presset på ventelisterne.</p>	I henhold til gældende lovgivning, skal modellen fortsættes.
----	---	---	---	--	--

Bilag 2:

Kommune	Venteliste	0-6 års området	Projekter
Allerød	Åben	Åben på 0-6 års området	København, forhandler pt. med Allerød kommune
Ballerup	Åben	Åben på 0-6 års området	
Dragør	Åben	Åben på 0-6 års området	55 bh, leje, KEjd har fremsendt udkast til kontrakt, uenighed om lejebeløb 40 bh, leje, afventer
Egedal Kommune	Åben	Åben på 0-6 års området	
Frederikssund	Åben	Åben på 0-6 års området	
Frederiksværk-Hundested	Åben	Åben på 0-6 års området	
Gribskov	Åben	Åben på 0-6 års området	
Helsingør	Åben	Åben på 0-6 års området	
Ishøj	Åben	Åben på 0-6 års området	
Lyngby-Taarbæk	Åben	Åben på 0-6 års området	
Albertslund	Delvis lukket	Lukket på 0-6 års området	
Herlev	Delvis lukket	Lukket på 0-6 års området	60 bh, leje, KEjd har modtaget udkast til lejeaftale, uenighed om lejebeløb
Hillerød	Delvis lukket	Lukket på 0-6 års området	88 bh, leje, Hillerød kommune har disponeret institutionen til 01-05-09. Afventer
Hvidovre	Delvis lukket	Lukket på 0-6 års området	Har været i telefonisk kontakt. Hvidovre har takket nej til salg af pladser til KBH
Brøndby	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	44 bh, leje, KEjd forhandler lejevilkår med Brøndby kommune
Fredensborg	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	200 bh, komm, BUF har bedt KEjd om lejeaft.
Frederiksberg	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Furesø	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	44 bh, køb/leje, KEjd forhandler lejevilkår med Furesø kommune
			60 bh, køb/leje, KEjd forhandler lejevilkår med Furesø kommune
Gentofte	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	
Gladsaxe	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	
Glostrup	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	
Høje-Taastrup	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	
Hørsholm	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	22 bh, leje, KEjd har afgivet lejetilbud, uenighed om lejebeløb
Rudersdal	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	22 bh, leje/køb, har tilbud fra Rudersdal, afventer.
Rødovre	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	
Tårnby	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	
Vallensbæk	Helt lukket	Lukket på 0-6 års området	